

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. D.-Sz. G. pártfogó ügyvéd által képviselt J. Cs. (Érd) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hivatkozási szám: Vj-130/2004.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe a Kajtár, Takács, Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. H.-B. Z. ügyvéd) által képviselt Magyar Telekom Nyrt. (Budapest) az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2011. évi április hó 13. napján kelt 3.K.35.747/2010/7. számú ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon -tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a beavatkozónak 10.000 (azaz tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

A felperes részére kirendelt pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az alperes magánszemély által tett bejelentés alapján versenyfelügyeleti eljárást indított a beavatkozó jogelődje ellen annak megállapítására, hogy a Relax 100, 250, 500 és 1000 elnevezéssel forgalomba hozott előfizetéses díjcsomagok reklámozása megfelelt-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetében foglalt előírásoknak.

Eljárása eredményeként a 2005. január 25. napján kelt Vj-130/2004/26. számú határozatában megállapította, hogy a beavatkozó jogelődje 2004. júniusában és júliusában a Relax díjcsomagok hívásdíjairól tájékoztatást adó reklámjaival megsértette a Tptv. 8.§-ának (2) bekezdés a) pontját, mert a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított. Ezért 40.000.000 forint bírságot szabott ki. A bírság összegének megállapítása során az alperes figyelemmel volt a tisztességes verseny veszélyeztetésének jelentős mértékére, valamint arra, hogy a mobiltelefon-szolgáltatások piacán kiélezett verseny folyik, ahol a szolgáltatók jelentős összegeket költenek a fogyasztók tájékoztatására. A bírságnak ezért kellő mértékűnek kell lennie ahhoz, hogy visszatartó hatással lehessen. A jelentős piaci részesedéssel bíró piacvezető vállalkozás felelőssége és cselekedetének súlya hatványozott. A jogsértő magatartás tanúsítására viszonylag hosszú időn (2 hónapon) keresztül került sor és a tájékoztatás a fogyasztók széles körét érte el.

Az alperesi határozattal szemben a felperes és a beavatkozó is keresettel élt, ezeket az elsőfokú bíróság elkülönítette és külön perekben bírálta el; a jelen per tárgyalását felfüggesztette a beavatkozó (szolgáltató) keresete tárgyában folyó 3.K.31.148 /2005. számú per jogerős befejezéséig.

Az elsőfokú bíróság a 2007. november 05. napján kelt 3.K.31.148/2008/30. számú ítéletével - a jelen perben beavatkozóként eljáró hírközlési szolgáltató - felperes keresetét elutasította; ezt a döntést a Fővárosi Ítéltábla a 2008. október 01. napján kelt 2.Kf.27.025/2008/9. számú ítéletével helybenhagyta.

Ezt követően az elsőfokú bíróság a jelen (elkülönített és felfüggesztett) pert folytatta és az alperesi határozat felülvizsgálatára irányuló felperesi keresetet vizsgálta.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatásával a beavatkozóval szemben kiszabott bírság 2.557.00.000 forintra emelését, továbbá a beavatkozó helyreigazító nyilatkozat tételére kötelezését kérte. Álláspontja szerint a beavatkozó éves bevételének 16 százaléklékét kitevő bírságösszegnek semmiféle visszatartó hatása nincs.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte azzal, hogy a Tptv. 78.§-ában írtaknak megfelelő szempontokat értékelve, jogszerű mérlegelés eredményeként határozta meg a bírság összegét. A kifogásolt magatartás megszűnése miatt a helyreigazító nyilatkozat közzététele nem indokolt.

A beavatkozó a felperesi kereset elutasítását és az alperesi határozat fenntartását kérte. Álláspontja szerint kereshetőségi jog hiányában a felperes nem kérheti az alperes által meghatározott bírságösszeg felülmérlegelését.

A Fővárosi Ítéltábla a 2010. november 17. napján kelt 2.Kf.27.042/2010/15. számú végzésével az elsőfokú bíróságnak a 3.K.30.768/2009/3. számú - a felperes keresetét elutasító - ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította azzal az új eljárásra vonatkozó iránymutatással, hogy a jelen ügyben irányadó jogszabályi rendelkezésekre

figyelemmel az elsőfokú bíróságnak érdemben kell vizsgálnia a felperes perindítási és keresetőségi jogosultságát.

A megismételt eljárásban - az elsőfokú bíróság felhívásának eleget téve - a felperes keresetindítási jogosultságát arra alapította, hogy beavatkozói előfizetőként jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az alperes tisztességes eljárásban igazságos és életszerű határozatot hozzon, mert mindazokban, akikhez a vizsgált reklámok eljutottak, alapvető igényként jelentkezik, hogy a valóságnak megfelelő tájékoztatást és ne hazugságot kapjanak. A jelen ügyben az alperesi határozat megváltoztatása a jogszerűtlen gazdasági reklámtevékenység miatti megfelelő mértékű, visszatartó erővel bíró szankció alkalmazását célozza. Kiemelte, hogy az alperes mindezt hús esetben állapította meg, hogy a beavatkozó megtévesztette a fogyasztókat, 18 ügyben bírságot szabott ki, azonban ezek összege együttesen sem éri el a cég éves bevételének 1%-át. Keresetét egyebekben fenntartotta.

Az alperes és a beavatkozó a korábbi nyilatkozataikban foglaltakat fenntartották, és a felperes keresetének elutasítását kérték.

A megismételt eljárás során a felperes az eljáró bírók kizárását is indítványozta; a bíróság 18.Kpk.45.183/2011/2. számú végzésével a kérelmet megtagadta arra hivatkozással, hogy az ügy tárgyilagossága megítélésének hiánya nem áll fenn, ez nem keverhető össze az eljárási vagy anyagi jogi kérdésben vélt bírói tévedéssel. A bíróságnak döntését a jogszabályi előírások megtartásával kell meghoznia és indokolnia, az így hozott határozat a jogorvoslatra vonatkozó szabályok szerint támadható.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban az ügyben irányadó Tpv. 52.§-ának első fordulója, 69.§-ának (1) bekezdése, 70.§-ának (1) bekezdése, 77.§-ának (1) bekezdése, 83.§-ának (1) bekezdése, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) 72.§-ának (1) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 327.§-ának (1) bekezdése alkalmazásával meghozott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperes nem tudott olyan közvetlen és nyilvánvaló anyagi jogi, vagy törvényes érdeken alapuló érintettséget igazolni, amely alapján keresetőségi joga fennállna a tekintetben, hogy az alperesi határozat megváltoztatásával a beavatkozó terhére kiszabott bírság összeg megemelésre kerüljön. Utalt arra, hogy nem helytálló a felperes azon hivatkozása, miszerint az alperesi döntés vonatkozásában mindazon személyek érintettek, akikhez a beavatkozó reklámjai eljutottak, figyelemmel arra, hogy ez kiüresítené a keresetőségi jog intézményét. Az egyértelműen osztársadalmi érdekként megfogalmazható elvárásokat (tisztességes eljárás, jogszerű és „igazságos döntés”) az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések hivatottak garantálni, és nem a jogorvoslati jog felperesi kiterjesztő (a reklámokkal találkozó, valamennyi fogyasztót magába foglaló) értelmezése. Az alperes határozatával szemben bárki által a köz érdekében indítható kereset előterjesztésének nincsen helye.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéletábrla helyezze hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét és a Fővárosi Bíróságot kizárva újabb

eljárást és ennek eredményeként új határozat meghozatalát rendelje el. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte kereseti kérelmének megfelelően, egyben a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3.§-a alapján az alperes és beavatkozó javára megállapított perköltség leszállítását kérte az ügyben alkalmazandó 16.500 forint összegű eljárási illetékhez igazodóan. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság jogellenesen állapította meg kereshetőségi jogának hiányát, és megismételte, hogy a közigazgatási határozat alapjául szolgáló reklám tevékenység nyilvánvalóan azoknak a jogát vagy törvényes érdekét érinti, akikhez a reklámok eljutottak. Amennyiben az elsőfokú bíróság által kifejtettek érvényesülnének, akkor mások nem támadhatnák meg az alperesi határozatokat, ez azt eredményezné, hogy a versenyhatóság esetleges törvénytelen eljárásainak nem lenne bírói kontrollja. Hangsúlyozta, hogy nem fogadható el az elsőfokú bíróságnak az a vélelme, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jog csak akkor érvényes, ha a közigazgatási határozat „új jogviszonyt konstruál”, avagy csak az eljárás ügyfeleire vonatkozik. Mindezek miatt az elsőfokú bíróság jogértelmezése téves, ezért ítélete megalapozatlan és jogszabálysértő. Egyúttal kifogásolta, a 18.Kpk.45.183/2011/2. számú végzést annak általánosságai okán.

Az alperes a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 340.§-ának (5) és (6) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésében írtaknak megfelelően a felperesi fellebbezés és a beavatkozó ellenkérelmének keretei között bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, amelynek eredményeként a következőket hangsúlyozza.

A jelen ügyben az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.042/2010/15. számú végzésében előírt útmutatása alapján vizsgálta a felperes keresetindítási, kereshetőségi jogát. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltak szerint a szükséges körben a rendelkezésre álló peradatok alapján a tényállást helyesen rögzítette, és az abból levont jogi következtetései helytállóak voltak. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság felperes keresetét kereshetőségi jog hiányában elutasító döntésével, amellyel szemben a felperes fellebbezésében olyan érveket felsorakoztatni nem tudott, amelyek az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését eredményezhették volna.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

Tekintettel arra, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság okszerű indokolásával egyetért, azt megismételni szükségtelennek tartja. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel azonban az alábbiakra utal. Az alperes Vj-130/2004/26. számú határozatában a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás tanúsítása miatt a beavatkozót

40.000000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Az ez ellen benyújtott felperesi kereset alapján indult bírósági eljárásban - a Tpvt. 83.§-ában meghatározott eltérésekkel - a Pp. XX. fejezete az irányadó. A közigazgatási perekben a Pp. 324.§-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 3.§-ának (1) bekezdése szerint keresetlevelet a jogvitában érdekelt fél terjeszthet elő, míg a Pp. 327.§-ának (1) bekezdése alapján a közigazgatási eljárásban ügyfélként rész nem vett fél törvényes érdekelttség és érintettség okán jogosult a hatósági eljárásban meghozott döntés felülvizsgálatát kérni közigazgatási perben. Emiatt a felperesnek, aki a versenyhivatali eljárásban nem volt ügyfél, azt kellett volna igazolnia, mivel az alperesi határozat reá közvetlenül rendelkezést nem tartalmazott, hogy a keresetében vitatott körben keresetindítási joga van; vagyis, hogy kétség kívül fennáll közvetlen és nyilvánvaló jogi érdekelttsége az alperesi versenyfelügyeleti döntés felülvizsgálatára irányulóan.

A felperes előfizetői jogviszonya nem teremt közvetlen jogi érdekelttséget ahhoz, hogy általánosságban, mindazok érdekeinek védelmében, akikhez a reklámok eljutottak, közigazgatási perben a versenyhatóság által megállapított jogsértés miatt a beavatkozó terhére kiszabott bírság felemelését kérve támadja az alperesi határozatot. A verseny tisztaságának megőrzése az alperes feladatát képezi, a felperesnek a versenyhatósági feladat teljesülését célozva a reklámok potenciális címzettjeként (előfizetőként) való fellépése a perindításhoz a közvetlen „jogi érdekelttségét” nem támasztja alá. A Legfelsőbb Bíróság BH 1997.199. számú eseti döntése szerint sincs perbeli legitimációja annak, aki saját nevébe „más” jogát kívánja - törvényi felhatalmazás hiányában - bíróság előtt indított perben érvényesíteni. A felperesnek, mint egyedi előfizetőnek a keresetelési joga az elvi jogsérelem orvoslására nem terjed ki figyelemmel arra, hogy a keresetindítási, keresetelési jog fennálltához a törvényes érdeknek a jogi védelemhez fűződő mértéket el kell érnie, vagyis azt, hogy az a versenyjogi szabályokkal védett érdekeket közvetlenül és nyilvánvalóan érintse.

A felperes jelen ügyben a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően (konkrét, egyedi releváns tényekkel) nem tudta bizonyítani közvetlen jogi érintettségét és azon érdekelttségét, ami keresetindítási, keresetelési jogát igazolta volna oly módon, hogy az alperes és beavatkozó között létrejött közigazgatási jogviszony eredményeként hozott döntés jogszerűségét vitathassa. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes keresetelési jogának hiányában a keresetében megjelölt körben (bírság összeg felemelése, helyreigazító nyilatkozat közzététele) az alperesi határozat megváltoztatására nem kerülhetett jogszerűen sor.

A felperesnek a perköltség mérséklésére irányuló fellebbezési kérelmében foglaltakra figyelemmel emeli ki a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján, a R. 3.§-ában írtakra figyelemmel határozta meg a felperes által az alperesnek és a beavatkozónak fizetendő perköltség összegét. A felperes a megítélt perköltség összegének leszállítását a perbeli ügyben alkalmazandó eljárási illeték összegéhez igazodóan kérte.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) jelen eljárásban alkalmazandó 43.§-ának (3) bekezdése szerint a tételes kereseti illeték összege 16.500 forint, amelyet a felperes részére biztosított személyes költségmentesség folytán az állam visel. Minden jogszabályi alapot nélkülöz a felperes azon hivatkozása, hogy az

elsőfokú bíróságnak az eljárási illeték összegéhez kellett volna igazítania a perköltség összegét. A Pp. 75.§-ának (1) bekezdése szerinti perköltség mind az a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel. A Pp. 78.§-ának (1) bekezdése nem biztosít alanyi jogot a pernyertes félnek arra, hogy a perrel felmerült költségei teljes mértékben megtérüljenek. Az elsőfokú bíróság a fentebb idézett jogszabályi rendelkezések, és a R. 3.§-ának alkalmazásával mérlegeléssel állapította meg a felperes által fizetendő perköltség összegét. A mérlegelés során figyelembe kellett venni a perbeli képviselőre történő felkészülést, a felperesi keresetlevéllel kapcsolatos érdemi nyilatkozatokat tartalmazó beadványok elkészítését, valamint a tárgyalásokon való megjelenéssel összefüggő költségeket. A felperes nem részletezte, hogy a beadványok megszerkesztésével, illetve a tárgyalási órákat tekintve miért tekinthető eltúlzottnak az alperes és a beavatkozó részére megállapított perköltség, ugyanakkor a mérlegelés okszerűségét sem cáfolta; a minden jogszabályi alapot nélkülöző hivatkozása nem eredményezheti az elsőfokú bíróság által megítélt perköltségnek az eljárási illetékkel (16.500 forint) egyező összegben történő megállapítását.

A felperes a kizárást megtagadó végzéssel (18.Kpk.45.183/2011/2.) összefüggésben az elsőfokú eljárásban kifejtetteket ismételte meg, azon túlmenően indokot nem hozott fel, míg a jelen közigazgatási perben eljárni jogosult Fővárosi Bíróság kizárásának megállapítására alapul szolgáló adat a perben nem merült fel.

A sikertelenül fellebbező, így elvesztés felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a beavatkozó másodfokú perköltségének a megfizetésére. Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem nyújtott be, ezért a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, így erről a Fővárosi Ítéltáblának rendelkeznie nem kellett. A felperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán a fellebbezési illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli. A pártfogó ügyvédet megillető díj viseléséről a Pp. 87.§-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint döntött a másodfokú bíróság. A pártfogó ügyvéd díjának összegét a jogi segítségnyújtás igénybevételének részletes szabályairól szóló 56/2007. (XII.22.) IRM rendelet 87-89.§-ainak megfelelően - az elsőfokú bíróság értesítése alapján - az illetékes igazságügyi szolgálat állapítja meg [288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdés 3. pontja.].

Budapest, 2011. évi december hó 8. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Bacsa Andrea sk. előadó bíró,
dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró